GRADSKA BIBLIOTEKA
„JURAJ ŠIŽGORIĆ"
ŠIBENIK
NAUČNI ODJEK

Tribuna

POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU. MALI OGLASNIK 20 RIJEČI DIN. 3.50 OGLASI PO SNIŽ. TARIFI. — Priopćeno po retku D 10

IZLAZI SVAKOG DRUGOG DANA U JUTRO OSIM NEĐELJE. Uredništvo i uprava u Tiskari E. Vitaliani i Sin, Šibenik. Telefon br. 47. Redakcija za članke i vijesti zatvara se dan prije izlaska redovitog broja. Čekovni račun Poštanske Štedionice Zagreb br. 38,114

POJEDINI BROJ STOJI DINARA 1.— PRETPLATA MJESEČNO: 12 DINARA NOSTRANSTVO D 20. - RUKOPISI SE NE VRAĆAJU.

GODINA III — ŠIBENIK, 26 SEPTEMBRA 1935 — BROJ 274

Izmedju danas i sutra

Zagreb 25 IX. Odgovor g. Mussolinija na predloge i sugestije odbora petorice takav je, da su još uvijek otvorena vrata daljnjim pregovorima. Lom nije još nastupio. Da nas bi se imao da sastane talijanski ministarski savjet, da još jednom reče riječ, o kojoi će ovisiti daljnji razvoj događaja. Diplomacija je sva zaokupljena najozbiljnijim poslom, ali s obzirom na neumoljiv stav Engleske može se naslućivati, da će Italija naći u svojoj neiscrpnoj diplomatskoj elastičnosti zgodan izlaz iz čor-sokaka, u koji je zabasala. Ona taj izlaz mora da nadje, jer inače stavlja na kocku sve.

Engleski publicista M. Wickham Steed u jednoj od svojih deklaracija istakao je, kako Engleska, izuzevši neke grupe skrajne ljevice, ne ide za tim, da bi se Italiji pošto poto odredile pomorske i vojne sankcije. To bi moglo da se desi — veli Steed — jedino onda, kad bi Italija odgovorila silovitim načinom protiv ekonomskih i financijskih mjera, koje bi iziskivale vjernost paktu Društva naroda. Jer kad bi ovo Društvo moralo da izgubi sav svoj autoritet, Engleska bi bila primorana da brani svoje interese svim svojim raspoloživim sredstvima. Ona hoće, medjutim, da načelo kolektivne bezbjednosti protiv pribjegavanja ratu — s obzira opće politike — bude poštovano i održano. U nastavku svojih razlaganja g. Steed veli, da su svi oni koji poznaju sadanju internacijonalnu situaciju uvjereni, da je odluka u ovoj teškoj aferi danas u rukama Francuske.

G. Steed ima u mnogočem pravo, ali je i Engleska jednako suodgovorna za eventualni sutrašnji razvoj situacije, jer se već unaprijed zna do čega sve može da dodje, ako ona baci svoj mač na tezulju te situacije. Francuska je s obzirom na tu eventualnost i za tražila od Engleske, da se izjasni o svom stavu u pogledu obezbijedjenja status quoa u Srednjoj Evropi Bez toga objašnjenja Francuska ne može da odredi svoj definitivni stav prema općoj situaciji, a to je vrlo razumljivo.

Uza sve to opažamo, kako to englesko objašnjenje teško dolazi; ono se iščekuje svaki dan, ali ga se ne dočekuje! Francuzu to prirodno nervira. Ona je do sad preduzela sve za mir, pa zato traži da i Engleska otkrije prema njoj karte. A na to ima tim više prava, što postojo već godinama veze krvi i saradnje izmedju nje i Engleske. Govor sir Samuela Hoare-a ne može biti Francuskoj mjerodavan, jer ne sadrži čisto determenisane obaveze Londona. A to je danas više nego ikad potrebno, kad se zna da nakon prvih puškaranja u Abesiniji ili u Sredozemnom moru dolazi automatski na dnevni red problem Austrije i Memela. Takova je — na žalost — danas stopostotna fundrana slutnja. Sve ovo trebà predvidjati i prema tome preduzeti sve, što je neophodno potrebno, dok postoji još mogućnost intervencije Društva Naroda. Kad ova postane tabula rasa, tko da prikupi sve konce i povede kolektivnu akciju onim smjerom, koji je još sada moguć u predvečerje eventualnih teških iznenadjenja?

Jedno ipak treba još priznati. Francuska iskreno i lojalno čini svi, da bi se mir sačuvao. Ne bude li sačuvan, nitko joj neće moći predbaciti, da je što mimoišla. Francuska je vlada baš zato ostentativno čestitala g. Lavalu, jer da je u tom smislu iscrpio sva moguća sretstva.

Prenose se vijesti, da je talijanska vlada zamolila Lavala neka bi djelovao kod Engleske vlade u smislu, da bi se engleske pomorske vojne sile povukle iz Sredozemnog mora. Laval nije u tom pravcu ništa poduzeo, a i neće, kad se zna, da su te sile tamo skupljene u znak i u svrhu presije protiv Italije. Samo kad bi se Italija odrekla rata, te bi sile automatski uzmakle.

Dok sve tako stoji, pregovori se ipak dalje i intenzivno vode. U tim pregovorima prevladava problem koncesija. Sad se sažnaje, da teritorijalni ustupci ponuđeni Italiji ne obuhvataju samo pješčare, već i znatan dio plodnog zemljišta između Jubalanda i abesinske visoravni, koje bi Italijani uspješno mogli da kolonizuju.

Ako u pogledu ustupaka bude određeno onoliko, koliko bi Italiju zapravo moglo da zadovolji i ako između Engleske i Francuske nakon toga dođe do jedinstvenog fronta, rat u Abesiniji bio bi eliminiran, ne samo, nego bi mahon prestala sva ona uznemirenost, koja se danas opaža na raznim točkama Sredozemnog mora, ne isključivši čak ni Grčku ni Tursku.

U Ženevi su toliko zaokupljeni zamršenošću situacije, da je 20 o. mj. Laval litavskom ministru vanjskih poslova Lozoraitišu prišapnuo, kako vijeće Društva Naroda ne nalazi u ovom času vremena, da se posebno pozabavi prigovorima, podnesenim protiv litavske politike u pogledu Memela.

Ima još jedan elemenat, koji govori jasno u prilog mira: privrednà, a naročito finansijska snaga Italije ne bi mogla nipošto biti dovoljna za vođenje jednog rata, koji bi poprimio veće razmjere. I sama bi Abesinija mogla tu snagu da iscpi, a kamo li ne jedan glomazni ratni zapletaj, kakav bi bio onaj, u kojem bi protiv Italije sudjelovala jedna Engleska. A ova bi stupila na poprište bez sumnje, jer se u konkretnom slučaju ne radi o samoj Abesiniji, već o svim engleskim interesima u Africi, a naročito o interesima u Sredozemnom moru, gdje se ispoljuje problem nadmoćnosti. Taj problem interesuje sve mediteranske države, jer se radi o tome, da li će se na tom moru i dalje održati sloboda kretanja za sve narode ili će se to more pretvoriti u „mare nostro". Zbog svih ovih razloga može da dođe do grdnog međunarodnog sukoba, ako se Italija ne prilagodi onome, što je danas jedino moguće.

Dinko Sirovica

Suprotnosti između pretstolonasljednika i g. Mussolinija

London 26. Francuski komunistički list „Humanitè" javlja da je izbio žestoki sukob između talijanskog pretstolonasljednika princa Umberta i šefa vlade g. Mussolinija. Princ Umberto je rekao Mussoliniju da kad bi on (Umberto) bio kralj da bi ne pitajući Mussolinija apelirao na talijanski narod u svrhu mirnog riješenja talijansko—abesinskog spora. Osim toga javlja taj list da se nedavná misija generala Balba u Pariz ima dovesti u sklad sa verzijom, po kojoj princ Umberto nastoji na mjesto Mussolinija postaviti generala Itala Balba. O tome piše i engleski list „Sunday Refenee."

Pred novim mediteranskim paktom

Rim 26. Londonski dopisnik „Echo de Paris" javljà da se u londonskim diplomatskim krugovima ispituju mogućnosti za sklapanje novog mediteranskog pakta. u kojemu bi Francuska preuzela garanciju za očuvanje flotne ravnoteže izmedju Engleske i Italije.

I u Abesiniji su prošla kišna vremena

U više ujedva Afrike kiša je prestala. Još samo par dana pak će se nebo i u Abesiniji razvedriti. Stanovništvo svetkuje svršetak kišnog doba znamenitom zabavom „Mascal" kod koje se naloži velika vatra i naokolo pleše pjevajući njihove melanholičke pjesme. Tko zna kad se ova vatra ugasi kakva politička vatra bi se mogla užgati?

Senator Borah predvidja evropski rat

Boise (Idaho) 26. Senator Borah održao je jučer ovdje veliki govor u kojem je medju ostalim kazao da Evropi prijeti novi opći rat. Istaknuo je usput da bi ta ratna opasnost znatno opala kad bi se u Evropi uništile sve diktature. Preporučio je ujedno američkoj vladi da se vrlo daleko drži od evropskih intriga i pogibeljnih avantira

Nove engleske jedinice u Atenskoj luci

Atena 26. — Jutros su stigla u Pirej 4 engleska destrojera i mala krstarica „Lovestoft". Njihov je dolazak još jučer najavio grčkim pomorskim vlastima engleski poslanik u Ateni.

Javljaju istodobno iz Krete, da su tamo preletjela četiri velika talijanska bombardera i to u pravcu juga.

Štrajk se u USA još više širi

London 26. Najveći štrajk koji je buknuo za Rooseveltove vladezahvaća sve više maha. 450.000 radnika napustilo je u rudnicima posao. Još uvijek se vode pregovori izmedju radničkih delegata i poslodavaca koji do sada nisu pokazali nikakov rezultat. Postoji bojazan da bi se štrajk mogao proširiti i na ostale radnike, koji takodjer pokazuju veliko nezadovoljstvo.

Svi su Talijani otpušteni iz egipatskih vazduhoplovnih snaga

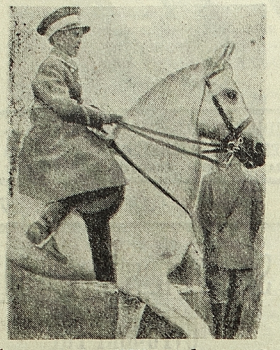
Aleksadrija 26. Ministarstvo rata izdalo je nalog da se svi Talijani koji služe u egipatskom vazduhoplovstvu otpuste. Zvanično se ta odluka motivira kao mjera predstrožnosti.

Mobilizacija Abesinije

London 26. Preksutra će biti objavljen carski ukaz o općoj mobilizaciji abesinske vojske.

Od pred par brojeva ponovno smo odaslali list na mnogo novih adresa, te umoljavamo tu Pn. gg. ako ga žele zadržati neka nam odmah dostave pretpiatu od samih Din 12.- U protivnom slučaju neka list odmah povrate.

Abesinija spremna na odbranu

Što se viee približava dan neumoljivog početka rata, to se sve više sprema za najodlučniju odbranu. Abesinski prestolonasljednik princ Harrar na jednoj vojničkoj smotri.

Društvo „Ital-Cabel" otpušta engleske namještenike

Malaga 26. — Talijansko kabelsko preduzeće Ital-Cabel u Malagi otpustilo je po nalogu rimske vlade sve engleske namještenike koji su se nalazili kod društvenih poslovnica u Malagi, Kapverdskim otocima, Las Palmas i Kanarskim otocima.

USA osigurava radiotelegrafsku vezu sa Abesinijom

Washington 26. — Ministarstvo mornarice javlja da je državnom departementu stavilo na raspolaganje nekoliko radio-telegrafista za podržavanje radio-telegrafske veze sa Addis Abebom. Ta je mjera preduzeta za slučaj rata eda se tako sačuva normalni spoj između viju zemalja.

Radiotelegrafisti su već otputevali parobrodom „President Harding" za Abesiniju.

Službeni Glasnik

UDRUZENJA TRGOVACA

za srezove Sibenik i Biograd n/m

Br. 1299.

Ovim se častimo skrenuti pažnju gg. članovima Udruženja za Bansku Prevedbenu Naredbu Uredbe o otvorenju i zatvaranju trgovačkih radnja prema kojoj nastupa zimsko doba sa danom 1 oktobra i da od tog dana mogu biti otvorene sve trgovačke radnje u gradu u radnim danima od $7\frac{1}{2}$ do 13 i od 15 do $19\frac{1}{2}$ sati, a po selima od 7 do 13 i od 14 do 20 sati, u koliko za pojedine radnje ne postoje iznimke navedene u istoj Uredbi.

UPRAVA.

Otvaranje nove bolnice u Biogradu n-m

Na dan 15 oktobra otvoriće se na svečan način nova Banovinska Bolnica u Biogradu n-m za koju je podignuta lijepa i udobna nova zgrada. Već odavno se osjećala potreba jedne bolnice u Biogradu n-m jer su gubitkom Zadra ovi krajevi ostali bez nje te se u tom pogledu mučila velika muka. Otvaranjem ove bolnice rješava se i skida sa dnevnog reda jedno važno i aktuelno pitanje i ovim krajevima stavlja na raspoloženje jedna toliko potrebna instatacija koja će im biti od nesumnjive koristi.

Potpuna motorizacija njemačke oružane snage

Belgijski list „L' Independance Belge" ovih dana je objavio članak o tom, kako jača njemačka armada.

Produkcija ratnog materijala u Njemačkoj napreduje u grozničavom tempu. Svaka izjava Führera se odmah privodi u djelo. U poslijednje vrijeme su u Njemačku armadu uvršteni pored lakih i teški tankovi. Uporedo s utvrđivanjem modela tankova, koji se odmah počinju izrađivati, u Njemačkoj su u toku poslijednje dvije godine izašle iz štampe mnogobrojne studije o upotrebi tankova u borbi.

Najviše sporova je izazvalo pitanje saradnje između tankova i pešadije na bojnom polju. Isto tako živa polemika je vođena između pristalica konjice i motorizirane armade. U čitavom sporu se ističu izvjesne glavne ideje. Uglavnom izgleda da se ne pomišlja na podjelu odreda tankova između pojedinih jedinica na čvrstoj bazi organskih bataljona. To rješenje se izgleda smatra za nezgodno, jer bi bez potrebe razbijalo snagu. Radi shvatanja čitave stvari treba razlikovati organizaciju velikih motoriziranih jedinica i upotrebu tankova u bitci u vezi s velikim jedinicima modernog tipa.

Zadatak motorizirane divizije je da predosjeti i iskoristi kretanje neprijatelja. Potpukovnik von Faber du Faur je u svojoj studiji predložio slijedeći tip motorizirane divizije: 1) tri bataljona tankova, 2) divizijon artiljerije i 3) bataljon tehničkih trupa. Organska divizija konjičkog tjela bi se sastojala iz motoriziranog puka s batoljonom tankova, čete motoriziranih mitraljeza, bataljona pešadije na kolima, puka teške motorizirane artiljerije i posmatračkog odreda.

Međutim izgleda da ta podjela motorizirane snage nije naišla na opšte odobrenje. Najviša njemačka komanda očigledno naginje jednostavnijem predlogu, sinteze nauke o sastavu motorizirane armade u Francuskoj, koji u glavnim crtama izgleda ovako: 1) puk pešadije na teretnim automobilima (od toga jedan bataljon na automobilima, koji su sposobni za vožnju na svakom terenu), 2) puk tankova (dva bataljona srednjih tankova i bataljon lakih tankova), 3) puk motorizirane artiljerije, 4) izviđački odred motociklista i motoriziranih mitraljeza i 5) odbranbena srestva protiv tankova i avijona, tehnički bataljon na teretnim automobiiima i izviđačka četa.

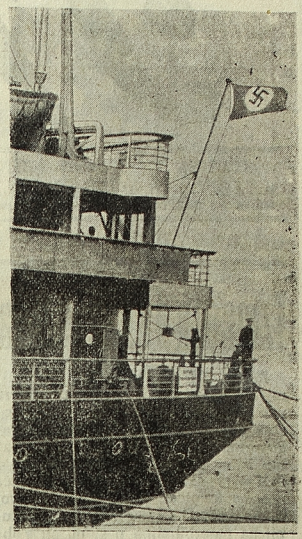
U diviziji toga tipa svaki pešadijski bataljon ima četu motociklista; tehnički bataljon, artiljerijski puk i divizijski štab imaju isto po jedan odred motociklista. Rezultati manevsra i proba su pokazali da je četa strijelaca na motociklima odlična borbena jedinica, jer ima mogućnost brzog pucanja i ne zavisi od mreže drumova. Ta velika jedinica je potpuno samostalna. Kako je potpuno motorizirana odlikuje se velikom pokretljivosti i znatnom snagom u borbi. Njezinom upotrebom se mogu postići velika strategijska iznenađenja.

Njemačka armada ima osim motoriziranih divizija i odrede tankova, koji su podjeljeni na bataljone lakih, srednjih i teških tankova, po red t. zv. super-teških tankova, koji se nazivaju „suhozemne krstarice". Te formacije bi se stavile na raspoloženje velikim borbenim jedinicama pod izvjesnim uslovima. Njemačka će ih upotrebljavati tamo, gdje će divizijskim ili armijskim tjelima pripasti odlučujući zadatak. Ti odredi će biti glavno oružje najviše komande i omogućiće joj da u povoljnom momentu pojača odbranu. General D. E. Kabisch je konstatovao, da je neuspjeh Njemačke u probijanju neprijateljskog fronta od 21 marta 1918 godine izazvan nedostatkom prodornih srestava u njemačkoj armadi. Prema njegovom nazoru bi 400 tankova dovelo do pobjede.

Što se tiče tankova, koji prate pešadiju, njemačka formulacija dozvoljava vrlo lake oklopljene tankove, naoružane mitraljezima ili lakim haubicima. Tankovi su bili vrlo niski i slabo vidljivi. Ta kola s jednim borcem se znatno približavaju francuskom tipu. Mogu pucati za vrijeme vožnje, njihovo se oružje može upotrebiti i kad je voz negdje maskiran.

Njemačka komanda se trudi da armadi da što veću pokretljivost i da automobile načini nezavisnim od mreže puteva.

Kukasti križ

postao je kako je poznato, nakon govora Hitlera u Nürnbergu i trgovačkom zastavom Reicha. Slika prikazuje novu trgovačku zastavu na njemačkom parobrodu „Columbus".

COPPERPRINT podmorna boja garantirana za godinu dana zprobana od iskusnih pomoraca Svih vrsti suhih i uljenih boja, lakova, firnisa, katrama, blaka, karbolineja, kistova, stuka, pakla i sve u tu struku spadajuće predmete, najbolje kvalitete uz umjerene cjene i solidnu poslugu.
Preporuča se
Viktor Sošić - Sibenik
Specijalna trgovina bojaiaka
Trg Stjepana Radića, kod crkve Sv. Ivana,

Smrtnik tekućina za uništavanje insekata kao za muhe, komarce, stjenice i drugu gamad. Nadmašuje svedruge preparate kao ukvaliteti tako i ujeftinoći Probajte i uvjerite se.

Ninska Biskupija u Ninu

Rodoljubno hrvatstvo svećenstvo i gradjanstvo poduzelo je korake, da se uspostavi faktično ninska biskupija sa biskupom, a ne samo formalno, kako se piše, da je navodno tako u konkordatu utvrdjeno.

Nada je, da će odlučujući faktori i uspostaviti faktičnu slavnu ninsku biskupiju.

U tom slučaju nastalo je bilo pitanje, gdje će biti residencija ninskog biskupa, da li u Ninu ili Biogradu.

Ne samo, da je opravdano da ninska biskupija bude u Ninu, jer se zove ninska, nego to diktira i hrvatska historija i hrvatski ponos, da sijelo te biskupije bude u Ninu, a ne u Biogradu n-m.

Prvi hrvatski vladar knez Višeslav knezovao je i vladao Primorskom Hrvatskom u Ninu oko godine 800. Njegova divna krstionica u starohrvatskoj ornamentici iz Nina prevezena je u Mletke. Naša je narodna dužnost da se naše vlasti zauzmu, kako bi se ova starohrvatska kulturna svetinja opet povratila u Nin. Kneza Višeslava naslijedio je u Ninu hrvatski knez Borna (Porin) 810—821 g., a ovog njegov nećak hrvatski knez Vladislav do godine 835 opet u Ninu.

Nin nam je dao prve hrvatske vladare. Iz Nina datira naša hrvatska historija. Iz Nina potječe starohrvatski ustav, koji je najstariji u Evropi uz engleski i mađarski.

Nin je bio sijelo županije. Ninski župan Godislav sagradio je glasovitu starohrvatsku crkvu sv. Križa u Ninu.

Natpis ovog ninskog župana je najstariji hrvatski natpis opet iz Nina.

Ninska biskupija potječe iz prvih desetljeća IX vijeka. Ona se protezala preko sve ondašnje primorske Hrvatske od Istre do Neretve, što se kasnije zvala dalmatinska Hrvatska.

Otale nam iz Nina „Episcopuss Croatorum". Tu je slavni hrvatski biskup Teodozije i slavniji Grgur Ninski Dobre, neustrašivi branitelj hrvatskog jezika u katoličkoj crkvi.

Tu su kancelari hrvatskih kraljeva, što danas kažemo Ministri unutarnjih i vanjskih poslova. Sve to u Ninu.

U Ninu su dvori hrvatskih knezova i kraljeva. Tu je krasna starohrvatska crkva sv. Nikole uz onu sv. Križa.

U Ninu hrvatski kralj Petar Krešimir Veliki god. 1607 prima poklonstva i tudje delegate, kao kapetana Leona it.d.

U Ninu se nalazi u kraljevskim dvorima hrvatski kralj Zvonimir na ninskom sinodu.

U Ninu su dakle prvi hrvatski vladari, u Ninu su neko doba preko godine živili i držali sabore svi hrvatski kraljevi, u Ninu su stalno boravili ninski župani, u Ninu su bili prvi hrvatski biskupi, koji su nosili naslov „Biskup Hrvata". Tu je radio slavni Grgur Ninski. Pa bi li bilo moguće, da obnovljena nakon 107 godina ninska biskupija koja je prestala 1828, imade sijelo u Biogradu, a ne u Ninu?

Ne, jer to zahtjeva ponos i čast ovog slavnog mjesta, da se baš njemu povrati njegova ninska biskupija u starodrevni i staroslavni Nin!

I Biograd je vrlo glasovit u našoj hrvatskoj povijesti. I tu su bili hrvatski kraljevi dvori, benediktovski samostan, krunjenje Kolomana it.d. ali nema one slave ni prošlosti kao Nin.

Istina je, da je danas od nazad par godina u Biogradu Sresko Načelstvo i od prije još Sud.

Biograd je imao nedavno oko 1150 duša, a Nin oko 850, dakle Biograd oko 300 duša više od Nina. To je vrlo neznatna razlika, ko bi se u Ninu postavilo uz biskupiju Sud, Sresko Načelstvo, Poreska Uprava it.d. Nin bi za skoro imao opet više stanovnika od Biograda.

Nije mi svrha, da ističem Nin pred Biogradom, da bi jedno mjesto podizao a drugo zapostavljao. Bože sačuvaj! Oba su iz naše hrvatske prošlosti časna, ali hrvatska prošlost nam diktuje, da sijelo obnovljene ninske biskupije ne može biti nigdje drugdje, nego jedino u Ninu.

Dr. Bjelovučić Zvonimir.

širite »TRIBUNU«

GRADSKE VIJESTI

Strani novinari u Šibeniku

Juče po podne na putu po našoj državi stigli su autobusom Jadran-Expressa u Šibenik strani novinari, dopisn'ci i urednici skoro svih većih svjetskih listova. Po dolasku novinari su razgledali grad pod vodstvom don Krste Stošića, koji im je objašnjavao pojedine znamenitosti zadržavši se naročito na katedrali sv. Jakova. Poslije razgledavanja grada gosti su večerali u hotelu „Krka“ gdje su i prenoćili. Danas autobusom idu na slapove „Krke“ a zatim prosljeđuju put za Plitvička jezera.

Kao što je poznato ovo putovanje stranih novinara organiziralo je društvo „Putnik“ u cilju propagande turizma.

Strani novinari su dosada obišli cijelu Južnu Srbiju, Crnu Goru i od Kotora idu duž našeg primorja do Sušaka a zatim u Sarajevo i Zagreb. Ukupno ih ima 20 novinara iz raznih država.

Jedrilački klub „VAL“

Pred završetkom sezone potrebno je istaknuti nastojanja i uspjehe našeg mladog, tek pred dva mjeseca osnovanog, jedrilačkog kluba „Val“, čime se udovoljilo jednoj važnoj kulturno-sportskoj potrebi našeg grada, koji će odsada moći da svoj podmladak upozna sa svim čarima i važnošću mora, tog najvažnijeg privrednog, političkog i zdravstvenog faktora.

Naša omladina, koja je oduvijek pokazivala ljubav i smisao za more i sve njegove prednosti, moći će u narednoj sezoni koristiti se sa športskim priredbama i time upoznati sve osebine onog elementa za koji se naša nacija dugo borila, ali koja još nažalost nije sva prožeta sviješću o svjetsko političkoj i privredno-kulturnoj važnosti našeg mora.

Jedrilački klub pretstavlja osnovnu stepenicu, koja će sve one, koji se za taj šport budu interesovali, uvesti u područje gdje će se probuditi i afirmirati do sada uspavane sklonosti i pomorske sposobnosti našeg primorskog naraštaja. Tko zna koliko je naše omladine nepovoljnim sticanjem prilika, odabralo zvanje, koje joj nije odgovaralo, a koja bi se možda, da je na vrijeme upoznala more, afirmirala kao odlična klasa neustrašivih pomoraca, dostojnih tradicija naših pomorskih pionira, koji su nam po svijetu glas raznijeli.

Naš yahting-klub „Val“ pored nekoliko zajedničkih izleta priredio je tri vrlo uspjele jedrilačke utakmice, od kojih je jedna trajala čitav dan.

E da članovi budu u što češćem kontaktu sjednice klubske se održavaju svakog petka.

U dogovoru sa bratskim klubom „Krka“ uskoro će se početi sa gradnjom sidrišta i hangara za klub što će biti dovršeno u toku proljeća 1936 godine. Osim toga će i „Krka“ i „Val“ podignuti svoje vlastite domove u Docu.

Neka im bude sretno na korist pomorskog ugleda našeg grada!

Iz J.R.Š.K. „Šibenik-a“

Prigodom smrti blagopok. Dinke Weinsemberger dali su u fond kluba slijedeća gg.: Dr. M. Čičin-Šain, Ivan Vikario, Djuro Balen i Albert Drutter po Din. 10.

I ovom prilikom darovateljima najljepše zahvaljujemo, a porodici pokojnice izrazujemo naše duboko saučeš će. Uprava.

VELIČANSTVENI I TUŽNI SPROVOD Dr. ŠIME VLAŠIĆA

U utorak je na veoma tužan i veličanstven način obavljen sprovod Dr. Šime Vlašića narodnog prvaka. Velika masa svijeta zaposjela je od Građe, gdje je očekivan auto, pa duž ceste Ante Šupuka do Poljane i crkve obe strane ulice, tako da je tužna povorka prolazila kroz gusti špalir naroda. Na Građi su bili sakupljeni svi odličnici i ugledni građani Šibenika predstavnici svih društva i korporacija zatim prvaci bivše H. S. S. iz Splita: gg: Paško Kaliterna, Joso Mratinović, Ivan Petar Mladineo, Dr Edo Bulat, Jakov Čulić, Marko Kvesić i omladinac g. Akrap.

Auto sa lijesom stigao je u 9 sati. Odmah čim je kovčeg izvadjen iz automobila, prišla mu je supruga pok. Dr Vlašića sa dvoje djece sva shrvana bolom Momenat je bio tako ganutljiv da su se mnogima od prisutnih ovlažile oči. Kovčeg je stavljen na nosiljku a preko njega je prebačena zastava u crnini. G. Dr Murgić iz Zagreba održao je zatim jedan kraći govor. Pošto se i pretsjednik kotarske organizacije težak Šime Balamarić iz Mandaline oprostio od pokojnika, prepozit stolnog kaptola Don Rudolf Pian izmolio je posmrtnu molitvu, te je tužna povorka krenula. U povorci je nošeno oko osamdeset vijenaca a u njoj je sudjelovalo nekoliko hiljada ljudi sa dvije glazbe. Sprovod je tako preko Poljane i ulice Kralja Tomislava stigao do crkve sv. Jakova gdje je leš stavljen na katafalk. Obavljena je zatim svečana pontifikalna misa koju je otsluzio prepozit don R. Pian uz asistenciju brojnog sveštenstva, a preko koje je pjevao pjevački zbor „Napretka“. Zatim je kovčeg iznešen pred crkvu gdje su održali govore gg. Dane Škarica u ime mjesnog odbora bivše H. S. S., Paško Kaliterna u ime hrvatskih pretstavnika naroda ovih krajeva, Ivan Petar Mladineo u ime svih otočana sjevero-dalmatinskih, Ilija Zečević u ime sjevero-dalmatinskih Srba, Dr Božidar Štambuk u ime bivših samostalnih demokrata, Dr Vinko Smolčić, Dr Juraj Dominis u ime advokata, ostalih pravnika i Advokatske Komore, O. Dr Križanić, David Sinčić cand. med. u ime hrvatske akademske omladine, Dr Edo Bulat u ime Hrvata grada Splita, Perketa st. iuris u ime hrvatske omladine, Mate Goreta, Joso Mratinović, Dr Oskar Novak, Vladimir Kulić i na koncu g. Piasevoli kao školski drug.

Poslije toga tužna povorka krenula je na pristanište, gdje je parobrod „Trogir“ čekao da primi mrtvo tijelo.

Na pristaništu, prije nego je kovčeg ukrcan, od pokojnika se je oprostio g. Josip Matavulj u ime skradinskih Hrvata i g. Dane Škarica u ime grada Šibenika. Zatim su hrvatski omladinci unijeli kovčeg na parobrod „Trogir“ i kao počasna straža ostali oko njega. Na isti parobrod ukrcani su i brojni vijenci.

Jadranska plovidba bila je stavila tri parobroda na raspoloženje narodu koji je želio da prisustvuje sahrani u Tijesnu. Sva tri parobroda bila su ispunjena do posljednjeg mjesta. Osim toga mnogi su otišli motorima i jedrenjacima. Kada je parobrod sa mrtvim tijelom prolazio pored usputnih mjesta svuda su se vidjele crne zastave i velike mase svijeta. Doček u Tijesnu bio je tužan i veličanstven. Mnoge barke sa crnim zastavama i velika masa svijeta iz Tijesna i okolice uz zvonjavu crkvenih zvona do čekala je ovu tužnu povorku. Šibenski omladinci iznijeli su kovčeg i predali ga tješnjanskim Hrvatima koji su ga na ramenima u tužnoj povorci odnijeli do crkve sv. Duha i groblja. Poslije posmrtne molitve, koja je održana u crkvi i na kojoj je pjevao muški zbor podružnice „Napretka“ iz Šibenika, lijes je odnešen do rake gdje se u ime hrvatica iz Zagreba od pokojnika oprostila g-đa Mira Hrvoj. Zatim su se redali ostali govornici: gg. Josip Klobučar, Penava u ime zagrebačke hrvatske omladine, Marko Pečina iz Perušića u ime Ličana, načelnik općine Tijesno Valentin Šikić, Dr. Čedomil Medini advokat iz Šibenika, Anđelko Stegić iz Tijesna, Jure Milat trgovac iz Šibenika, Branko Jandrić, Don Ante Šarc, Dane Škarica i na koncu Paško Kaliterna. Između govora pretsjednik odbora za sahranu g. Dr. Murgić uz nekoliko prigodnih rječi stavio je na kovčeg lovor-vijenac koga je poslao g. Dr. V. Maček. Poslije održanih govora dok je lijes spušten u obiteljsku grobnicu Šibenska glazba je intonirala „Lijepu našu.....“ a poslije Tješnjanska glazba otsvirala je tužaljku.

Poslije ovoga ova masa od nekoliko hiljada ljudi počela se polako razilaziti.

Licitacija za opskrbu bolnice u Biogradu n-m

Na osnovu čl. 82 Zakona o državnom računovodstvu i ovlaštenja Kr. Banske Uprave Primorske Banovine VI. Br. 23h22 od 14 IX 1935 god., održaće se dana 10 oktobra t. g. u 11 sati prije podne, u kancelariji bolnice prva ofertalna licitacija za slijedeće nabavke: a) govedine i teletine; b) kruha; c) mlijeka; d) svih drugih živežnih namirnica t. j. tjestenine, pirinča, sečera, kave, svinjske masti, maslinovog ulja itd. te sapuna, sode za pranje i petrolja, a za vrijeme od 15 oktobra 1935 do 31 marta 1936 godine.

Kaucije treba da budu predane blagajni bolnice najkasnije do 10 sati dana licitacije.

Kaucija za meso iznosi Din. 3000, za kruh Din. 1000, za mlijeko Din. 1200, a za sve druge životne namirnice i druge stvari 1550 dinara.

Strani državljani plaćaju dvostruki iznos.

Uslovi za ovu licitaciju mogu se vidjeti i dobiti u kancelariji bolnice za vrijeme uredovnih časova.

Br. 1083.

Biograd n/m dne 7 septembra 1935.

Uprava Banovinske Bolnice „Kralja Aleksandra I.“
Upravnik bolnice:
Dr. Barišić, s. r.

„ILS“ INDUSTRIJA LIJESA TVORNICA SANDUKA - ŠIBENIK
Skladište svakosvrsnog materijala. Prodaja na veliko i malo uz najpovoljnije dnevne cijene i uvjete. Telef. br. 30.

SPORT

Tennis

Revanš-utakmica između „ATK“ (Split) i Tennis-kluba (Šibenik)

U subotu i nedjelju naši tennis igrači i igračice idu u Split gdje će se održati revanš — utakmica između „A.T.K.“ najboljeg kluba na Primorju i našeg Tennis kluba. Kao što je poznato na utakmici koja je nedavno odigrana u Šibeniku pobjedio je šibenski Tennis klub sa 5:4. Naš tim nastupiće u istoj postavi kao i zadnjeg puta t.j. g-đa Cindro, g-đica Kovačević te g.g. Dominis i Dr. Cindro. Igraće se isti broj mečeva kao i u Šibeniku (svega devet) a borba će po svoj prilici biti vrlo napeta i oštra.

Jedan divljački postupak

Neka nepoznata lica u ponedjeljak na noć crnom masnom bojom, premazali su firmu g. D. Smoljanovića čija se radnja nalazi u ulici Kralja Tomislava. Ispad ovih divljaka je za svaku osudu. Šta su ovim htjeli da postignu i dali su svijesni da ovakovi poslupci ne vode ničemu dobrom?—

Vlasniku su ovime nanijeli štetu, dok njihov postupak svaki svijesni građanin i čovjek mora da osudi.

Nezgoda pri miniranju terena za cărinarnicu

U utorak po podne dok je miniran teren za novu carinarnicu jedan kamen pogodio je u nogu Aleksića Josu radnika u mlinici Šupuka, koji je tuda slučajno prolazio. Ovaj slučaj pokazuje da je potrebno da se teren bolje osigura za vrijeme dok traje miniranje jer kamen može da pogodi još nekoga i eventualno mnogo teže. Zato spriječimo na vrijeme nesreću boljim osiguranjem terena što nije nimato teško.

DA POČASTI USPOMENU BLPK Dr. ŠIME VLAŠIĆA položio je u fond Jahting klub „Val“ g. Vendelin Oštrić Din. 50.- Uprava harno zahvaljuje.

U FOND „ŠUBICEVCA“ priložio je gosp. Šime Bianki za počast blpk. Dinke Weissemberger Din. 20.

Uprava najtoplije zahvaljuje.

OBJAVA

Izdavanje pod zakup kantine u kasarni 13 pešadijskog puka „Hajduk Veljka“ u Sinju

U štabu komande 13 pešadijskog puka „Hajduk Veljka“ u Sinju na dan 30 septembra 1935 godine u 11 časova održaće se u svemu prema odredbama Zakona o državnom računovodstvu druga usmena pogodba za izdavanje pod zakup kantnine u kasarni 13 peš. puka u Sinju za vreme od 1 oktobra 1935 do 31 marta 1936 godine.

Uslovi se mogu videti svakog rádnog dana u kancelaciji štaba 13 peš. puka.

Kauciju za ovaj zakup polaže se na kasi 13 peš. puka na dan pogodbe najdalje do 10 časova u gotovom novcu ili u hartijama od vrednosti u iznosu od 250 din.

Pravo na učešće na ovu pogodbu imaju sva lica, koja uverenjima dokažu, da ispunjavaju čl. 2. propisanih uslova.

Iz kancelarije štaba 13 peš. puka broj 13084 od 19 septembra 1935 g.

NOVA UPRAVA KNINSKE OPĆINE

Knin 24. IX.

Na mjesto stare općinske uprave u Kninu postavljena je nova u koju su ušla slijedeća gospoda:

Pretsjednik g. Silvije Boglić apotekar. Članovi uprave: gg. Toni Sladić dugogodišnji tajnik općinski; Frano Ljubičić posjednik; Jovo Jelić trgovac; Jovo Marinčić trgovac; Tode Sinobad trgovac.

Nova uprava preuzela je dužnost jučer u 8 sati.

Knin 22 IX.

Organizacija JRZ

U nedjelju 22 ov. mj. na poziv narodnog posianika za ovaj srez g. Dr. Nikole Novakovića održana je sjednica u prostorijama hotela Balkan da se konstituirâ mjesni odbor JRZ za varoš Knin. G. Dr. Novaković u podužem govoru, koji je naišao na odobravanje, objasnio je program i statute nove stranke. Izjavio je da će u pojedinim selima ove opštine sazvati posebne zborove za organizovanje stranke. U mjestu odmah se je upisalo preko 80 članova stranke, a u isto vrijeme izabran je mjesni odbor koji će voditi poslove stranke.

Preotvorenje državne gimnazije

Premda je neko naumice proširio lažne vijesti po zagrebačkim novinama da neće biti otvorena u Kninu državna gimnazija, koja je bila ukinuta pred 5 godina radi zapuštenosti zgrade u kojoj se je nalazila, možemo vam javiti, da će kroz koji dan biti otvorena državna gimnazija, i to I razred, a kasnije će, svake godine, automatski slijediti otvor ostalih razreda. Zauzimanjem g. Dr. Novakovića dobiće opet Knin, a tako i sva Sjeverna Dalmacija, toliko potrebitu srednju školu čije se pomanjkanje osjetilo kroz ovih 5 godina.

Op. ur. Već u par navrata primjećujemo da dopise koje šalju naši dopisnici iz Knina ili nedobijamo ili dobijamo sa velikim zadocnjavanjem. Tako nam je na pr. javljeno da je u nedjelju poslan dopis iz Knina koga smo tek sinoć primili sa pečatom — Knin 22 IX. 1935. — Direkcija pošte bi morala o ovome da povede više računa, jer se ovo vjerovatno ne dešava samo nama, a ako se dešava, onda se radi sa nekom rđavom namjerom a to je još gore.

Budite pretplatnici „Tribune"

Kako da se riješi pitanje školskih prostorija u Drnišu?

Stanje prostorija osnovnih škola — Gradjanska škola pred deložacijom.

Izvan svakog je pitanja, dali današnje prostorije osnovne škole odgovaraju svojoj svrsi. Sadanje prostorije ne odgovaraju ni propisima zakona ni zahtjevima higijene. Provelik je broj djece zbijen u malene prostorije i slabo zračene. U I, II i III razredu ima preko 300 djece. Preko sto u svakom razredu, a po šestorica u svakoj klupi koja ima mjesta svega za troje. Da bi se udovoljilo zahtjevima moderne nastave (o radionici ni govora) djeca po podu i prozorima tešu drveta, a tako je isto i kod pisanja školskih zadaća. Tjesno im je u klupama pak moraju biti razmještešteni po prozorima, eda nebi jedno drugom smetalo.

Kakav uspjeh može nastavnik polučiti kad radi sa preko stotinu djece u zbijenim redovima klupâ i nehigijenskim prostorijama?

Kad pravoslavni sveštenik održaje čas vjeronauka, sakupi djecu u sobi upravitelja škole, jer nema drugih prostorija. Djeca u upravi nemaju klupa, već cio sat stoje na nogama i slušaju predavanja! Stana za nastavnike nema, a kuhinja podmlatka Crvenog krsta smještena je u hodniku. Gimnastika se provadja samo vani za ljepih proljetnih dana, jer nema gimnastičke dvorane. Naša djeca mjesto u školi da dobivaju zdravlje, oni ga gube.

Gradjanska škola je otvorena 1924 god. i izgleda da će se u najkraće vrijeme zatvoriti. Uzrok zatvaranju opet su prostorije. Škola smještena je u jednoj privatnoj zgradi i opština za najamninu plaća godišnje oko 25.000 din. Uslijed neplaćanja, vlasnici zgrade zatražili su sudbeno poništenje ugovora i kako izgleda, do koji dan usljediće deložacija škole, kako je već jednom bila pred par godina. Kako saznajemo, vlasnici su čvrsto odlučili na deložaciju radi neurednog plaćanja kirije. Pošto drugih podesnih prostorija nema, prijeti opasnost da Drniš ostane bez gradjanske škole.

Prostorije u kojima je sad smještena gradjanska škola takodjer ne odgovaraju svojoj svrsi. To je zgrada za stanovanje, preudešena za školu ali na najprometnijem mjestu u Drnišu, tako da svaki čas moraju se prozori zatvarati, jer kad prodje auto ili bilo kakova kola, gusti oblaci poznate drniške prašine podižu se i napunjaju razrede. Nema sobe za zbornicu, radionicu, niti gimnastičke dvorane, a razredi su takodjer tjesni za broj đaka. Osim zidnih karata nikakovih drugih učila nema.

Školski proračun je za obe škole svega 16.000 din. računajući tu uzdržavanje prostorija i plaće dvojici poslužnika. Ali i ta se suma ne realizira. Upravitelji škola iz svojih džepova moraju često puta najpotrebitije stvarčice da kupuju, jer opština — nema para!

Na koji način da se riješi pitanje školskih prostorija?

Drnišani vole da govore i samo govore.... U tom govorenju došli su na slijedeću pomisao:

I Da opština putem jednog zajma, dobrovoljne narodne radne snage podigne zgradu sa svim prostorijama za smještaj obiju škola, koja nebi prešla iznos od din. 800.000 neračunajući dobrovoljnu radnu snagu.

II da se sadašnja zgrada osnovne škole preudesi i tu smjesti Pošta, telegraf i telefon, Poreska uprava, Zandarmerijska stanica, Odjeljak financ. kontrole. Sve ove ustanove plaćaju privatnicima skupe najmove, a ti najmovi, dodavši još onaj od gradjanske škole, bili bi dovoljni sa amortizaciju zajma.

Mi bi ovome dodali:

III Zaključkom opštinskog odbora od 12 X 1934 ima se podignuti spomenik bl. poč. Viteškom Kralju Aleksandru I Ujedinitelju. U ovogodišnjem opštinskom proračunu predviđen je jedan iznos za spomenik. Najdostojniji spomenik Viteškom Kralju bio bi u obliku nove školske zgrade, koju da podigne opština iz svojih sredstava, dobrovoljnom radnom snagom naroda i doprinosima gradjana.

Školska zgrada spomenik da se podigne na starom pazarištu gdje se ima urediti park Viteškog kralja, koji bi ujedno bio i dječji vrtlić.

Predložili smo teško ostvarljivi, samo traže akciju. Drnišani, radi zdravlja svoje djece na posao! M.

SILBA I PAROBRODARSKE VEZE

Mnogo se toga svojevremeno poduzelo, da se poboljšaju parobrodarske veze Silbe s njenim centrima, no u tom pogledu mjesto na boljem idemo danomice na gore.

Da ne govorimo o parobrodima koji saobraćaju na prugi Šibenik—Olib. Tko pozna prilike plovljenja na pomenutoj prugi, jasno mu je da parobrodi koji tu prugu vrše, ne odgovaraju svrsi. U ljetnje doba, kad je frekvencija putnika veća, putnik nema ni najnužnije potrebite udobnosti za za taj dugi put od 12 sati. Još putnici II klase nekako, ali III klasa — o njoj ni govora.

Vrlo velika nepravda učinjena je Silbi sa prugom Jadranske Plovidbe broj 9 Sušak-Kotor. Ticanje Silbe po toj prugi, naročito u ljetnoj sezoni, mislim pokazalo se potrebno. Isto je ticanje na putu iz Sušaka za Kotor ovu godinu ukinuto. Opravdava se time što ista pruga tiče Pag, pa skretanje iz Paga za Silbu odnelo bi previše vremena. To i jest opravdano. Ali zašto se Silbi nije dodijelila pruga broj 6 ili 7. Obe pruge idu Rab—Preko i obratno. Nevjerojatno je, da bi skretanje parobroda u Silbu, odnijelo toliko vremena, koje nebi vrijedilo žrtvovati za komoditet nekoliko stotina sezonskih putnika, koji putuju u Split, odnosno Šibenik—Silba i obratno. Naprotiv, te se putnike prisiljava putovati prugom 22, a kako na toj prugi saobraćaju parobrodi koji redovito zakašnjuju u Šibenik, događjalo se ovo ljeto, da su putnici zakasnivši u Šibeniku na vlak, morali u istom prenoćiti i tek u jutro putovati dalje. Treba li tumačiti neprilike koje putnik time ima, naročito kad je većina njih, koji putuju sa već unapred odmjerenim vremenom i sredstvima.

Govorkalo se o uspostavi pruge Dubrovačke Plovidbe po s/ „Šipan" i to Šibenik—Rab, sa ticanjem Biograda i Preka, a eventualno i Silbe. Poznavajući susretljivost Dubrovačke Plovidbe napram Šibeniku i Biogradu, nadamo se, da bi u pozitivnom slučaju, ticanje Silbe bilo lako isposlovati. Zar Jadranska Plovidba čeka konkurenciju, pa da udovolji opravdanim zahtjevima ovoga kraja?

Nadati se je, da će do naredne ljetne sezone, mogući faktori poduzeti sve, kako Silba u novom plovidbenom redu nebi bila zapostavljena i da će im uspjeti uvjeriti odlučujuće o potrebi boljih parobrodarskih veza u sjevernoj Dalmaciji.

Unajmljuje se velika mebli-rana soba sa 2 prozora, 1 ili 2 kreveta, te 1 ili 2 prazne sobe, sve u centru grada. Obratiti se Uredništvu

Traži se čista meblirana soba sa peći i u porabom glasovira. Adresa u upravi

† PETAR ČORIĆ otac sreskog agronoma g. Ing. Venceslava Čorića u Biogradu umro je u petak 20 ov. mj. u Bribiru (Hrv. primorje). Obitelji naša saučešća.

ZA ŠEFA APOTEKE u Bolnici Kralja Aleksandra I. u Biogradu postavljen je g. Mr. Ph. A. Karlovac.

Krvava bitka u selu Drinovci

U selu Drinovcima, došlo je do krvave tučnjave u kojoj je teško nastradao Šimić Zele iz sela Sovića, na taj način, što je dobio nekoliko pogibeljnih uboda nožem od Mate Peića isto iz sela Sovića, a ženi Anđi Peić je izbodeni prije toga jednim kamenom smrskao vilicu.

Ovom krvavom epilogu predhodila su uobičajena seoska razračunavanja radi ranijih razmirica.

Ubodeni Šimić imao je nezakonito dijete sa kćerkom udarene žene koja je vidjevši ga spočitala mu zašto ne ženi njezinu kćerku. Iz toga se je porodila svađa u kojoj je Šimić skočio na zid i dohvatio jedan veliki kamen, težak preko 10 kg. i zamahnuo je s njime na ženu, namjerom da je poklopi i ubije. Nesretna žena nije na vrijeme izbjegla namjenjenom udarcu već ju je kamen dohvatio po licu i ramenu i slomio joj vilicu. Kad je uslijed toga oblivena krvlju pala na zemlju, napadač je skočio na nju i počeo ju gaziti nogama. Sin udarene žene gledajući što mu se majci događa, poletio je na napadača i nožem ga je počeo bosti po slabinama zadavši mu pet ozlijeda. U tom času nastala je panika među prisutnim narodom koji je počeo bježati na sve strane pošto su se bile počele kupiti grupe momaka uslijed čega bi bilo došlo i do težih posljedica ali blagodareći nekim uviđavnim ljudima koji su na vrijeme sklonili ranjenika koji bi bez dvojbe bio platio životom i stišali uzrujanost naroda time se je to sprečilo. Od onih koji su pokušali ublažiti ratobornost seljaka, najgore je prošao Boban Gabro koji je dobio nekoliko udaraca kamenom.

Oglas licitacije

Za prodaju ulovljene ribe u Vranskom jezeru Uprava drž. ergele „Aleksandrovo" Biograd n/m. raspisuje javnu ofertalnu licitaciju na dan 24 oktobra 1935 god. u 11 sati u uredu Uprave državne ergele „Aleksandrovo".

Neuspije li ova licitacija održaće se druga na dan 21 novembra 1935 u 11 sati pre podne.

Kaucija polaže se najdalje do 10 sati pre podne na dan licitacije i to: naši državljani 6.000.— din., a strani 12.000.— dinara.

Uz ponudu ima se priložiti revers o položenoj kauciji, uverenje sposobnosti nadmetača, a naši državljani još uverenje o plaćenom porezu za proteklo tromjesečje.

Ponude sa taksenom markom od Din. 100.— zapečaćeno u kovertu imadu se predati na dan licitacije do 11 časova.

Naknadne ponude kao i telegrafske, neprimaju se.

Uslovi licitacije mogu se viditi kod Uprave državne ergele „Aleksandrovo" svakog radnog dana od 8 do 13 časova.

Broj: 2910 iz kancelarije Uprave drž. ergele „Aleksandrovo" — Biograd n—m.

Štampa i vlasništvo: Odlik, Graf, Zavod Tisk. E. VITALIANI I SIN — Šibenik. Odgov. urednik: Kamilkar Vitaliani